

Dansk-Russisk Forenings Kulturudveksling 2013

”Krim – Zarernes riviera og tatarfyrsternes palads”

Kulturudveksling 2013 handler om det at rejse: om rejser i almindelighed og rejser til Krim i særdeleshed. Dansk-Russisk Forening har bedt Thomas Køllner, Krim Rejser, om at tage en tur til samtlige afdelinger og fortælle om et bestemt rejsemål, nemlig Krim og halvøens natur, kultur og historie. Foredraget er illustreret ved en perlerække af power point-billeder.

Krim Rejser har i samarbejde med Dansk-Russisk Forening udarbejdet en rejse til Krim (4.-13. juni 2013), som tilbydes DRF's medlemmer til specialpris. Se detaljeret program. For yderligere oplysninger kan man kontakte Krim Rejser, tlf. 35 26 55 49.

Thomas Køllner er indehaver af Krim Rejser. Han er uddannet cand. scient. pol., suppleret med studier på Institut for Idéhistorie. Efter at have mødt Julia og besøgt Krim den første gang for 10 år siden, har Thomas Køllner beskæftiget sig intenst med Ukraines historie og politik samt generelt med hele dette kulturområde.

Thomas Køllner og hans kone Julia, som er født og opvokset på Krim.

Thomas Køllner har de sidste tre år undervist på Københavns Folkeuniversitet i Krim og Ukraines historie. Desuden bliver Thomas brugt som Ukraine-ekspert af forskellige danske medier, senest af TV2 fjernsyn og Danmarks Radio. Han forstår engageret at fortælle om Krims natur og kultur og fremlægge de store historiske og politiske linjer i dette områdes historie med interessante koblinger til både politologi og idéhistorie, ofte udfordrende den Europa-centrede historieforståelse.

Krims natur og kultur

Vladimir Katedralen i Hersones. Hersones er på UNESCOs liste over verdens bevaringsværdige kulturarv.

En typisk bugt på Krim

Livadia Slot, hvor Churchill, Stalin og Roosevelt underskrev Jalta-aftalen, der delte Europa efter 2. Verdenskrig.

Svalereden. En excentrisk tysk fabrikant byggede i slutningen af 19. årh. et slot på den mest ufremkommelige afsats ved havet.

Turnéplan

Dato og kl.	Sted og adresse:
24/1 kl. 19.00	Biblioteket, Kildegårdsvej 56, Fensmark, 4684 Holmegaard
11/2 kl. 19.00	Utzon Center, Slotspladsen 4, 9000 Aalborg
12/2 kl. 19.00	Hovedbiblioteket, Møllegade 1, 8000 Aarhus
13/2 kl. 19.30	Dannevirke Soldaterhjem, Sdr. Boulevard 15, 5000 Odense
14/2 kl. 19.30	Russisk Kulturcenter, Vester Voldgade 11, 1552 København

Krim og Rusland

Krim bliver officielt russisk først i 1783, men helt tilbage fra det 8. århundrede er Krims udvikling tæt forbundet med Rusland – ofte endda på helt centrale områder.

Krim spiller en central rolle i den russiske og slaviske kulturs opståen og udvikling fra Kiev-Rus's begyndelse i det 9. århundrede og frem til 1552, hvor Ivan den Grusomme endelig slår mongolernes efterkommere, der invaderede og erobrede store dele af Rusland.

I antikken havde Krim været det vigtigste center for udbredelsen af græsk, romersk og fra det 5. århundrede byzantinsk kultur, handel og sprog til de slaviske områder. Parallelt hermed bliver Krim et vigtigt center for den unge og forfulgte kristne kirke. Det er på Krim, at Storfyrst Vladimir af Kiev i 988 overgår til kristendommen og døbes som en del af en storpolitisk aftale med kejseren af det byzantinske rige. Her grundlægges således den russisk ortodokse kirke og dermed det hellige Rusland. Vladimir gør slaverne til kristne, da alle Kiev Rus's indbyggere ved Vladimirs hjemkomst tvangs døbes i Dnepr. Siden da har kristendommen været en hjørnesten i forståelse af russisk historie og kultur frem til i dag.

1613 vælges Michael Romanov til russisk zar. Han grundlægger det Rusland, der skulle bestå indtil revolutionen 1917. De russiske zarere fortsætter tilbageeroeringen og "kampen om sletterne" mod arvefjenden, de hængende nomadestammer og efterkommerne af mongolerne. Kampen foregår i de skiftende grænseområder mellem disse to civilisationer. Heraf kommer navnet på Ukraine, som betyder "landet på grænsen". Denne kampzone og kulturgrænse repræsenterer en central kamp i Ruslands skabelseshistorie.

Med Peter den Stores reformer og modernisering af Rusland (1689 – 1725) lægges grunden til, at landet bliver en europæisk stormagt. Samtidig fortsættes kampene med stadig større succes mod Krim-khanatet i syd. Rusland får adgang til Sortehavet i 1783, da det lykkes Katarina den Store at erobre Krim. Efterfølgende grundlægges Sevastopol flådeby, der med sin enestående naturhavn er den perfekte base for Sortehavsflåden, der ligger der den dag i dag. Krim og især Sevastopol med Sortehavsflåden er et centralt og konkret symbol på Rusland som stormagt, én af årsagerne til at netop Krim – som det eneste område i Ukraine – har status som autonom republik med stor grad af selvstyre.

Rusland bliver et imperium og står som Europas, måske endda verdens ubestridte stormagt efter sejren over Napoleon og Frankrig i 1815. Det er først med Krimkrigens traumatiske og blodige nederlag (1854-56), at Rusland må se sig slået af de gamle europæiske magter England og Frankrig.

Krim-halvøen – i dag en del af Ukraine

Nederlaget udstiller det despotiske Ruslands manglende evne til at konkurrere med de begyndende demokratiske og liberale lande i Europa og deres dramatiske økonomiske og teknologiske udvikling. En central del af denne historie er også Ukraine, der er bundet til Rusland som "det slaviske broderfolk", som man siger på russisk. Krim forblev en del af Ukraine efter uafhængigheden i 1991, men befolkningen på Krim er ca. 75 % russisk, i havnebyen Sevastopol 98 %. Det skyldes Sortehavsflådens historiske tilstedeværelse på Krim, og at Zar-familien, det russiske aristokrati og efterfølgende sovjeteliten opfattede Krim som deres sommerparadis.

Ukraine kæmper i disse år med at udvikle sin egen nationale identitet, men det er vanskeliggjort af store interne politiske, sociale og økonomiske konflikter. Krim er på mange måder et symbol på denne kamp og en vigtig lakmusprøve for, om denne udvikling vil lykkes.